

Buiten nog eenige geschenkgoederen, item diverse provisiën en benodigdheden.

Fol. 858r-v.

(De Burch en Landskroon bereikten na een voorspoedige reis van 50 en 51 dagen Decima. [fol. 859] Ze keerden op 18 en 22 december 1766 te Batavia terug. Uit de brief van 31 oktober van het bestuur blijkt dat ze meebrachten: 10.000 kisten staafkoper, 47.923 $\frac{1}{4}$ lb Satsumase kamfer, 270 balies met diverse levensmiddelen, 960 lb koperdraad, 50 Japanse zijden mantels etc. en tevens 10 stukken lakense stof, samen t.w.v. f 388.171. De verkoopprijs van de benzoë bleef gelijk aan die van het voorafgaande jaar, maar de Japanners verzochten die niet langer te sturen. Omdat ze niet helder genoeg waren haalden de groene lakense stoffen en lakenrassen niet de vorige prijs. Enige lakense stoffen, die volgens het besluit van 3 juni 1766 naar Japan zijn gezonden, behaalden wel de oude prijs. [fol. 860] Het bestuur schrijft dit toe aan de omstandigheid dat de kooplieden zeer in hun schik waren met de kwaliteit van de suiker. Daar deze echter alleen uit Jakatrasede suiker bestond, waar een hogere inkoopprijs voor in rekening moet worden gebracht, bedroeg de winst maar 26 $\frac{1}{2}$ %. Maar 10 stuks lakense stof zijn teruggestuurd daar de Japanners er wegens de breedte van onder de 2 duim, hoewel de stoffage beter was, minder voor wilden betalen. De Japanners zullen de handel wegens het ontbreken van sapanhout niet staken en, ondanks eerdere rapporten en tegen de verwachting in, toonden ze na veel moeilijkheden belangstelling voor de Manillase en Bimase soort. Op basis van de monsters boden ze voor de eerste f 9,12,- en de tweede f 9,4,- de 120 lb, wat respectievelijk een winst van 74 en 150 $\frac{3}{8}$ % zou betekenen. Het bestuur liet de beslissing hoeveel te sturen over aan de Hoge Regering en, hoewel de Manillase soort en de Siamse, waar gewoonlijk 87 $\frac{3}{8}$ % winst op wordt gemaakt, hun voorkeur hebben, zouden de Japanners ook wel met het Bimase tevreden zijn. [fol. 861] Het bestuur bestelde daarom van deze laatste soort 500.000 lb, maar merkte op dat de Japanners er best wat van het Siamse bij zouden willen hebben. Helaas gaat het met de inkoop van het Japanse koper minder goed. Hoewel het bestuur er zeker van is dat die niet onder de huidige 8000 kistjes zal dalen, kon de verwerving niet op de oude voet van 11.000 kistjes gebracht worden. Het gerucht gaat dat de vorige gouverneur Bingo weer aan de macht is gekomen. De kooplieden verdenken hem er van dat hij die 3000 kistjes minder aan de Chinezen verkoopt, die er meer voor betalen. Zij vertrouwen de oppertolk niet die onder allerlei uitvluchten niet van zins is de Compagnie trouw te dienen. Men zal daar later op terugkomen. [fol. 862] De staatrekening over 1765/66 laat zien dat de winst op koopwaren die voor f 250.606 zijn ingekocht, f 91.084, of nauwelijks 36 $\frac{3}{8}$ %, bedroeg. Als daarbij het gebruikelijke toegift van f 12.000,- en f 113.000 op het staafkoper wordt meegerekend, nadat een rabat van f 57.845 voor ondergewicht en onkosten is toegepast, dan blijft er aan inkomsten f 158.238 over, of 63 $\frac{1}{8}$ %. De uitgaven bedroegen f 113.636, wat een positief saldo van f 44.602 oplevert.

MALAKKA

[fol. 863] In de generale missive van 31 december 1765 werden al enige zaken uit de brieven uit Malakka van 14 september en 12 oktober 1765 en uit de aparte brief van de gouverneur van 13 oktober behandeld. Hierover is verder op 18 april 1766 vergaderd. Toen kwamen ook de begeleidende brieven aan de orde die met de Langewijk en Osdorp op 2 november en 28 december 1765 zijn ontvangen. Helaas stelde het bestuur het algemene verslag tot midden april 1766 uit, dat met de te Malakka gestationeerde pantjalang Parelmoer werd meegezonden. Daardoor zijn de brief van 10 april en een aparte van de gouverneur van 13 april 1766 pas op 14 oktober aangekomen, toen de Parelmoer uiteindelijk na veel vertraging arriveerde. [fol. 864] Dat was slechts enige dagen voordat de gewone en aparte brieven van 10 augustus binnenkwamen, zodat er weinig tijd was om ze te behandelen. Naast de brief naar Malakka van 14 juni en een briefje van 25 juli 1766 kon er op die van 10 augustus slechts kort geantwoord worden op 15 oktober met de Vrouwe Petronella, die via Malakka naar Bengalen ging. Daarin is geklaagd over de late verzending van de papieren en bevolen dat dit niet meer na eind februari mocht geschieden. In zoverre dat niet reeds